

Sygn. akt II Ca 1339/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Bednarek-Moraś (spr.)
-----------------	-------------------------------------

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 23 grudnia 2014 roku w Szczecinie

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko R. W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną od wyroku Sądu Rejonowego w Gryficach z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt I C 297/13

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 września 2013 r. w sprawie I C 297/13 w postępowaniu uproszczonym Sąd Rejonowy w Gryficach w sprawie z powództwa M. S. przeciwko pozwanej R. W. o zapłatę: zasądził od pozwanej R. W. na rzecz powoda M. S. kwotę 16.000 złotych z ustawowymi odsetkami w stosunku rocznym w wysokości 13% od kwot: 7.144 złotych od dnia 26 czerwca 2011 r. do dnia zapłaty; 8.856 złotych od dnia 26 lipca 2011 r. do dnia zapłaty (pkt I); zasądził od pozwanej R. W. na rzecz powoda M. S. kwotę 3.217 złotych, tytułem kosztów procesu (pkt II).

Apelację od powyższego orzeczenia wywiodła pozwana zaskarżając je w całości oraz wnosząc o jego zmianę i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, iż Sąd Rejonowy dokonał błędnych ustaleń w sprawie. Wskazując, iż powód pomimo, że wystawił fakturę nr (...) z dnia 10 czerwca 2011r. oraz fakturę nr (...) z dnia 10 lipca 2011r. nie dokonał ich przedłożenia albowiem zgodnie z zapisem „gotówka” dostarczenie faktur odbywało się na zasadzie wymiany faktura za gotówkę. Powód dostarczył faktury na przełomie listopada i grudnia 2011r., wówczas doszło do wspomnianej wymiany co potwierdziła w swoich zeznaniach E. K., która dokonała przekazania należności. Jednakże w międzyczasie pełnomocnik pozwanej, bez jej wiedzy, w sierpniu 2011r. sporządził pismo potwierdzające zobowiązanie, które przekazał powodowi. Tym samym pozwana przekazując zaległość w grudniu 2011r. nie żądała zwrotu pisma ani dodatkowego dokumentu potwierdzającego dokonanie płatności przyjmując, że zapis "gotówka" jest wystarczającym potwierdzeniem dokonania płatności tak jak to miało miejsce we wszystkich poprzednich fakturach. Niestety powód pomimo, iż otrzymał należności za faktury (co prawda z opóźnieniem) wykorzystał w sposób nie uprawniony pismo pełnomocnika pozwanej z dnia 12 sierpnia 2011r. Przyjął bowiem, że skoro faktury są datowane na dzień przed 12 sierpnia 2011r. może dochodzić ponownie ich zapłaty rekompensując sobie stratę blisko trzy miesięcznego braku najmu lokalu spowodowanego brakiem najemcy po zrezygnowaniu przez pozwaną. W ocenie

pozwaną błędne jest również zinterpretowanie przez Sąd I Instancji zapisu „gotówka” który w ocenie pozwaną oznacza, że dokonano płatności w formie gotówkowej przy otrzymaniu faktury, czy też paragonu. Nie można się zgodzić również z stwierdzeniem Sądu I instancji, że płatności nie mogła dokonać E. K., ponieważ jak stwierdził Sąd Rejonowy, było to niemożliwe albowiem nie była już pracownikiem pozwaną. Pozwana utrzymywała wówczas kontakt z E. K., ponadto wymieniona mieszkała na terenie gminy N., natomiast pozwana na terenie G. w związku z tym forma przekazania pieniędzy przez E. K. była dogodniejsza dla pozwaną.

Sąd Okręgowy zważył co następuje

Sąd Okręgowy w całości podzielił ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, przyjmując je za własne, co powoduje, że nie zachodzi już potrzeba ich powtarzania. Podziela też w pełni ocenę prawną tych ustaleń dokonaną przez Sąd I instancji.

Sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym zgodnie z art. 505¹ i nast. k.p.c. i dotyczyła nieuregulowania przez pozwaną należności z tytułu najmu lokalu stanowiącego własność powoda. Zgodnie z art. 505¹³ § 2 kpc, jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Skarżąca podniosła, iż Sąd pierwszej instancji dopuścił się uchybień w zakresie dokonanych ustaleń faktycznych polegających na błędnym uznaniu, iż pozwana nie dokonała uregulowania należności z tytułu czynszu najmu lokalu wynikających z faktury VAT nr (...) z dnia 10 czerwca 2011r. oraz faktury nr (...)r. z dnia 10 lipca 2011r. poprzez niewłaściwe zinterpretowanie zapisu "gotówka" widniejącego na w/w fakturach. Ponadto skarżąca podniosła, iż Sąd Rejonowy niezgodnie z prawdą ustalił, że płatności z tytułu wyżej wymienionych faktur nie mogła dokonać E. K. albowiem nie była już wówczas pracownikiem pozwaną. Pozwana wskazała, iż miała stały kontakt z E. K., poza tym wymieniona mieszkała w bliskiej odległości od powoda, zatem regulowanie za jej pośrednictwem czynszu było uzasadnione.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż kwestionowanie dokonanej przez sąd oceny dowodów nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego (por. postanowienie SN z 10 stycznia 2002 r. sygn. II CKN 572/99, Lex nr 53136). Stwierdzić także należy, iż jeżeli z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok SN z 27 września 2002 r. sygn. II CKN 817/00, Lex nr 56906).

W rozpoznawanej sprawie Sąd Odwoławczy po analizie akt sprawy, podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, iż przedstawione przez pozwaną twierdzenia odnośnie uregulowania należności z tytułu czynszu za miesiące czerwiec i lipiec 2011r. nie zostały wykazane.

Uzasadniając powyższe stanowisko Sąd Okręgowy przede wszystkim wskazuje, iż zgodnie z dyspozycją wynikającą z przepisu art. 6 kc, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepis ten rozstrzyga zatem na kim, w razie sporu między stronami stosunku cywilnoprawnego, spoczywa obowiązek udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Pozostaje on w ścisłym związku i tłumaczony jest w powiązaniu z przepisami kodeksu postępowania cywilnego normującymi reguły dowodzenia. W procesie cywilnym strony mają obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 kpc mogą być przedmiotem dowodu (wyrok SN z dnia 9 stycznia 2001r., CKN 1194/00, LEX nr 52375). Samo twierdzenie strony postępowania nie jest natomiast dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 kpc) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 r. , I PKN 660/00 , Wokanda 2002/7-8/ 44). Sąd nie ma zaś obowiązku

działania w zastępstwie strony i dopuszczenia dowodu z urzędu nie wskazanego przez stronę , czy też rozszerzania z urzędu tezy dowodowej zgłoszonej przez daną stronę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2000 r. , (...) 661/00 , LEX nr 52781 , postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2000 r. , II CKN 1322/00 , LEX nr 51967 , wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2000 r. , III CKN 567/98 , LEX nr 52772 , wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1998 r. , II UKN 182/98 , OSNP 1999/17/556 , wyrok z dnia 9 lipca 1998 r. , II CKN 657/97 , LEX nr 50630 , wyrok z dnia 25 czerwca 1998 r. , III CKN 384/98 , Biul.SN 1998/11/ 14 , wyrok z dnia 25 marca 1998 r. , CKN 656/97 , OSNC 1998/12/208). Regulacja ta dotyczy wszelkich okoliczności faktycznych, wyjąwszy te, które są powszechnie znane (art. 228 §1 k.p.c.), znane sądowi z urzędu (art. 228 §2 k.p.c.), przyznane przez stronę przeciwną w sposób wyraźny (art. 229 k.p.c.) lub dorozumiany (art. 230 k.p.c.), a także tych, które można wyprowadzić w drodze wnioskowania z innych, udowodnionych już faktów (art. 231 k.p.c.). Zatem, bez wątplenia, to na pozwanej w przedmiotowej sprawie spoczywał obowiązek udowodnienia faktów, negujących żądanie pozwu.

Trafnie wskazał Sąd Rejonowy, że zamieszczona na fakturach adnotacja "gotówka" oznacza tylko formę płatności, a nie pokwitowanie zapłaty. Pokwitowanie zapłaty nie wymaga sporządzania odrębnego dokumentu. Faktura, o ile zostanie wystawiona prawidłowo, zgodnie z wymienionymi przepisami, stanowi podstawę rozliczeń stron a także podstawę do zapisów w księgach podatkowych. Funkcje, jakie spełnia faktura, mogą być różnorodne. Stanowi ona dowód sprzedaży, a w zależności od sposobu wystawienia może być też uznana za wezwanie do zapłaty w rozumieniu art. 455 k.c. (por. wyrok SN z dnia 23 października 2001 r., I CKN 323/99, OSNC z 2002 r., nr 7-8, poz. 94), może także spełniać funkcję pokwitowania w rozumieniu art. 462 k.c. Powszechnie przyjętą w obrocie gospodarczym formą pokwitowania jest zamieszczenie na fakturze klauzuli "zapłacono gotówką" lub tylko "zapłacono". Sama adnotacja "gotówka" nie wystarczy jednak do uznania faktury za pokwitowanie. Taki zapis nie jest określony i równie dobrze może znaczyć, że gotówka "została zapłacona", jak i że "jest należna" czy "pozostaje do zapłaty". W praktyce gospodarczej nie można przydawać tak niejednoznacznym zapisom takiego znaczenia, jakie usiłują nadać skarżący. W konsekwencji za trafne należy uznać twierdzenie Sądu pierwszej instancji, że tego rodzaju zapis oznacza tylko formę płatności.

Zapłata może oczywiście nastąpić poprzez czynność faktyczną polegającą na wręczeniu gotówki. Fakt dokonania takiej czynności wymaga jednak dowodu - w postaci dokumentu (pokwitowanie na fakturze, kwit kasowy, bankowy dowód wpłaty albo jakikolwiek inny dokument), albo innych środków dowodowych. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie jednak faktu dokonania zapłaty nie potwierdził. Na fakturach, których dotyczy spór, powód nie pokwitował zapłaty. Pozwani nie dysponują żadnym dowodem potwierdzającym fakt zapłaty. Nie są, zdaniem Sądu, takim dowodem zeznania E. K. bowiem w wywodzie świadka brak szczegółów, oraz - co ważne i co wynika z ogólnej wymowy tego fragmentu jej zeznań - pewności, że w ogóle przekazanie należności z tytułu najmu lokalu za sporny okres miało miejsce. W zakresie odnoszącym się do wiarygodności twierdzeń pozwanej Sąd Rejonowy słusznie zauważył, iż pozwana dwukrotnie zawiadomiona o terminie rozprawy i wezwana pod rygorem pominięcia dowodu z jej przesłuchania nie stawiała się w Sądzie i nie złożyła żadnych wyjaśnień w przedmiocie podnoszonych twierdzeń, rezygnując w ten sposób z tego dowodu.

Sąd Okręgowy zwraca uwagę, iż to na pozwanej, prowadzącej działalność gospodarczą, ciążył obowiązek zabezpieczenia dowodu wskazującego na fakt zapłaty. Samo zamieszczenie na fakturze adnotacji, że zapłata nastąpi gotówką, nie oznacza niczego innego, jak tylko oznaczenia sposobu zapłaty. Zapis ten nie jest równoznaczny z pokwitowaniem zapłaty. W ocenie Sądu, również fakt, że powód przez długi okres czasu nie wzywał pozwanych do zapłaty uwidocznionych na fakturach kwot, nie wskazywał na to, że zapłata miała miejsce. W szczególności z uwagi na okoliczność, iż pozwana pismem z dnia 12 sierpnia 2011r. (k. 12) wskazywała, iż ma świadomość o nieuregulowaniu należności z tytułu czynszu w kwocie 16 000 zł oraz informuje, iż dokona zapłaty czynszu do końca września 2011r. Podnoszona przez pozwaną okoliczność, iż pismo z dnia 12 sierpnia 2011r. zostało wysłane do powoda przez pełnomocnika pozwanej bez jej wiedzy są niewiarygodne albowiem nie znajdują uzasadnienia w zebranych w sprawie materiale dowodowym, które pozwalałyby choćby na ich uprawdopodobnienie.

Reasumując stwierdzić należy, iż zasadnie Sąd Rejonowy uznał, iż przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie pozwoliło na podzielenie twierdzeń pozwanej o uregulowaniu należności z tytułu czynszu najmu lokalu za miesiące czerwiec oraz lipiec 2011r. w łącznej kwocie 16 000 zł.

Przechodząc do oceny rozstrzygnięcia Sądu I instancji o żądaniu odsetkowym należy wskazać, poza należnością z tytułu czynszu najmu (art. 659 § 1 k.c.) powodowi należą się również odsetki za opóźnienie w spełnieniu tego świadczenia (art. 481 § 1 k.c.). Zobowiązanie pozwanej ma charakter bezterminowy (art. 455 k.c.). Wezwaniem dłużnika do wykonania – w rozumieniu tego przepisu – było doręczenie mu faktury VAT. Sąd Okręgowy uznał, iż data wystawienia faktur VAT, tj. 10 czerwca 2011r. i 10 lipca 2011r. jest tożsama z datą ich doręczenia pozwanej. Wobec przyjęcia, iż zapłata powinna nastąpić w terminie 14 dni od dnia wezwania do zapłaty Sąd Rejonowy słusznie uznał, iż odsetki za opóźnienie należą się powodowi po upływie tego terminu, tj. od dnia 26 czerwca 2011r. i 26 lipca 2011r. Pozwana w toku procesu nie kwestionowała początkowych dat naliczania odsetek wskazanych w treści pozwu.

Uznając zarzuty apelacji na nieuzasadnione - Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację jako bezzasadną.